
"Polska bibliografia prawnicza 1944-1959" Z. 2, Warszawa 1962 : [recenzja]

Palestra 7/5(65), 60-61

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Historia państwa i prawa Polski 1918—1939 jest pierwszą w nauce prawa próbą historycznego ujęcia tego okresu, stanowiąc zarazem część syntezy dziejów naszych form państwowych. Dzieło autorów A. Ajnenkiela, C. Berezowskiego, A. Gwiżdża, J. Jończyka, R. Klimowieckiego, K. Ostrowskiego, M. Pietrzaka i F. Ryszki jest pierwszym podsumowaniem i zarazem sprawdzianem obecnego stanu wiedzy o tych czasach tak jeszcze bliskich, a zarazem tak jeszcze mało znanych.

Obecna część zawiera tylko część wykładu, gdyż rozmiary całości przekraczają objętość jednego tomu. Podział materiału jest jednak rzeczowy, tak że w zakresie omawianych zagadnień przedstawiony jest wyczerpujący materiał. W części pierwszej przeważają elementy ustrojowe, część druga ma być poświęcona prawu sądowemu. Stosując rzeczowy podział na rozdziały według gałęzi prawa, autorzy trzymają się w zasadzie historycznego ciągu narracji wewnątrz rozdziałów. Niekiedy jednak różnorodność tematyki zmusza ich do ograniczenia wywodu chronologicznego i do skupienia uwagi na węzłowych aktach prawnych.

Poszczególne rozdziały omawianej pierwszej części dotyczą historii zobowiązań międzynarodowych Polski, prawa państwowego, administracji państwowej i samorządowej, finansów i prawa finansowego, ustawodawstwa agrarnego, prawnego uregulowania przemysłu, rzemiosła i górnictwa oraz prawa kartelowego.

M. Gersdorf, J. Ignatowicz: *Ustawa o spółdzielniach i ich związkach. Komentarz. Wyd. II poprawione i uzupełnione. Wyd. Prawn. Warszawa 1963 r., s. 300.*

Wydany w krótkim czasie po uchwaleniu nowej ustawy o spółdzielniach komentarz autorów szybko się rozszedł i po niespełna roku doczekał się obecnego drugiego, rozszerzonego i poprawionego wydania.

Komentarz spełnia wszystkie warunki wymagane od tego rodzaju opracowania. Wskazuje on na przesłanki oraz na społeczny, organizacyjny i ekonomiczny sens poszczególnych przepisów ustawy, jak również na ich związek z postanowieniami innych aktów prawnych. Autorzy w zwięzły i jasny sposób wskazują na istotne problemy, a wobec zagadnień spornych zajmują własne stanowisko. Przede wszystkim jednak tezy komentarza uzasadnione są i poparte orzecznictwem Sądu Najwyższego oraz przykładami z praktyki.

Drugie wydanie komentarza różni się od pierwszego przede wszystkim tym, że zostały w nim uwzględnione zasady uchwalone przez poszczególne centralne związki spółdzielcze już po ukazaniu się pierwszego wydania oraz nowe akty normatywne, takie jak np. ustawa z dnia 28 czerwca 1962 r. o zaopatrzeniu emerytalnym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz ich rodzin i domowników czy rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 maja 1962 r. w sprawie sposobu i czasu przechowywania ksiąg i dokumentów zlikwidowanych spółdzielni i ich związków.

Komentarz zaktualizowany jest według stanu prawnego na dzień 1 stycznia 1963 r.

Polska bibliografia prawnicza 1944—1959. Zeszyt 2. Polska Akademia Nauk. Instytut Nauk Prawnych. PWN. Warszawa 1962 r., s. 684.

Ukazał się następny, drugi z kolei tom polskiej bibliografii prawniczej, opracowywanej w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk pod redakcją prof. dra Karola Koranyiego. Tom ten obejmuje dalsze 4 256 pozycji (poz. 4 547 — 8 811)

z zakresu prawa finansowego, międzynarodowego prawa publicznego, międzynarodowego prawa prywatnego, prawa morskiego i lotniczego, prawa karnego, prawa karnego procesowego oraz nauk pomocniczych prawa karnego.

Bibliografia zawiera wydawnictwa zwarte i teksty artykułowe z przeszło 100 czasopism. Są to publikacje wydane w Polsce w latach 1944—1959 bez względu na język. Z bibliografii wyłączone są jedynie recenzje polskie prac zagranicznych autorów. Ograniczenie to spowodowane jest znaczną objętością bibliografii. Wszystkie tytuły zamieszczonych prac zostały przetłumaczone na język francuski.

J. Starościak, E. Iserzon: *Prawo administracyjne*. Wyd. Prawn. Warszawa: 1963 r., s. 488.

Autorzy przedstawili w swym podręczniku całokształt problematyki prawa administracyjnego. Jest on więc obszernym kompendium z tej dziedziny prawa, uwzględniającym wielkie zmiany ustawodawcze, jakie nastąpiły w polskiej administracji w ostatnich kilku latach.

Książka dzieli się na dwie części: obszerną część ogólną oraz systematycznie przedstawioną część szczegółową.

W części ogólnej autorzy omówili także podstawowe dla prawa administracyjnego zagadnienia, jak jego funkcje i określenie, źródła oraz podstawowe pojęcia organizacji administracji. Dalsze rozważania dotyczą zadań i struktury rad narodowych, prawnych form działania administracji oraz postępowania administracyjnego, postępowania przymusowego w administracji, postępowania karno-administracyjnego i kontroli administracji.

W części szczegółowej przedstawiona jest administracja stosunków gospodarczych, stosunków z dziedziny kultury, spraw zdrowia i spraw społecznych, administracyjnoprawna sytuacja osób fizycznych i regulacja działalności społecznej, administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz stosunków z innymi państwami.

Przepisy dotyczące paszportów na wyjazd za granicę. Wyd. II. Wyd. Prawn. Warszawa 1963 r., s. 48.

Celem publikacji jest poinformowanie osób wybierających się za granicę o podstawowych i najbardziej aktualnych aktach prawnych dotyczących paszportów. Książeczka zawiera ustawę z 17.VI.1959 r. o paszportach (z późniejszymi zmianami według stanu prawnego na dzień 15.II.1963 r.) oraz związane z nią rozporządzenia i zarządzenia wykonawcze. Informuje ona o organach właściwych do wydawania paszportów, wkładek paszportowych do dowodów osobistych i dokumentów podróży, zaznajamia z trybem postępowania w sprawach paszportowych, wysokością opłat za paszporty, wkładki paszportowe i dokumenty podróży, z warunkami zwolnienia niektórych grup osób od opłaty skarbowej za paszporty zagraniczne i inne zezwolenia na wyjazd za granicę.

E. Mizerski: *Pozycja organu przedstawicielskiego w ustawodawstwie Polskiej Ludowej*. Towarzystwo Naukowe w Toruniu, *Studia Iuridica* — tom I. PWN. Toruń 1962 r., s. 60.

Książka ta jest pierwszą z nowej serii wydawniczej *Studia Iuridica*, w ramach której Towarzystwo Naukowe Toruńskie zamierza ogłaszać prace poświęcone problematyce prawa obowiązującego. Powstanie serii związane jest ściśle z reakty-